

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külös-monostortuza 1867. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppel Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Nyilvántartási cikkeik sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, n. m.
kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Uj előfizetés

„K. KÖZLÖNY”

két havi, azaz:

nov.—decemberi folyamára 2 frt.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodik.

Pest, nov. 5. 1867.

Mindenki jól nevelt rajta, mikor egyik kolozsvári lap szerkesztője a főtörvényszék beállításáról körülírt késelemzés egyik okát az hozta fel, hogy Pesten időközben bajos lenne szállást kapni, s valóban akkor ugyan, mikor ezen ok felhozott, volt még több szállás, nem állván még be az őszi idő, hanem most — most hasonló ok csakugyan sok nyomattal bir.

Pesten a múlt tavasz óta mostanig négyszáz palota épült, melyeknek legapróbbjai is versenyeznek például a gubernium-épületével Kolozsvárral, mindamellett istenes ember az, a ki ma ottan még a mellék utcákban is oly alkalmas szállásra talál, mely egy család legkorlátozottabb követelményeinek eleget tehet.

Négy hét óta figyelemmel kutatom a szállásokat, s két szobas szállásnál nagyobb nem lelek egynél többet, ez is harmadik emeleten volt.

E nagy szálláshátság annyira felrugtatta a házért, hogy külsőbb utcákban is p. o. a statio-utczán két kis szobáért 50 frt havi bért vesznek.

Az igazságügyminiszteriumnak célja levén az, hogy az új erdélyi főtörvényszék közlebről kineveztetvén, működését január elejével megkezdje, kénytelen volt hatóságilag rendeltetni meg, hogy a főtörvényszék részére a septemvirs épületje közelében szállás üritessék.

A mint állítják, Pest népesedése az alkotmányos állapotok visszaállítása által negyvenezer lélekkel szaporodott.

Szabadabb életünknek csak kezdete is minő lendületet adott királyságunk központjának, s kétkedhetünk-e, hogy azon forgalom, mely ide vonzódik, szétárad rendre az ország különböző pontjaira.

A ki látta Pestet évtized előtt s látja most, csak az mérheti meg, mily roppant haladást vonnak magok után a civilisatio vívmányai, s a midőn mi, kik közvetlen szülőföldünk sorsával oly gyakran foglalkozunk, emlékeztünkben a múltat a jelennek itt a központon összehasonlítjuk, a remény éled szívünkben, hogy egykor a mi városaink s vidékeink is mostani állapotjuk mérvéhez képpess oly jelentékeny lendületet veendek.

Ha Kolozsvárt, M.-Vásárhelyt, Enyedet, Fehérvárt a vasút érintind, kérdésen kívül nemzeti industriánk s kereskedelmünk lényegesen fog emelkedni azon nagyobb üzletekben, melyeket ekkorig nélkülözött, s melyek egyedül adhatnak a valódi vagyonosodásra lényegesen lendületet.

Erdélyi városaink sorsa, nemcsak a magyarok, de a szászok által lakottakat is érte, határozottan tügg azon viszony és helyzet soliditásától, melyet legújabb alkotmányi küzdelmünk előteremtett, s egy visszaesés akár a reactio karjai közé, akár a forradalomba, mely nagyobb igérni részünkre nem tudott, a minden gondolkozni tudó erdélyi ember által joggal elétkozott dunai confederatio eszméjénél, egy ily visszaesés oly örvénybe sodorna minket, melyet előre elgondolni csak az képes, a ki komolyan tudott számot vetni husz évi hanyatlásunkkal, dacára annak, hogy éppen ez idő alatt több mint harmincz millió államkártyát tengette a nemzetben az anyagi életerőt, a mi jövőben nem leend, s a mi által a multban menthetlenül elvesztünk volna.

En midőn helyzetünket komolyan megfontolom, mélyen sajnálom azon utóbbi követeléseim demonstratiót, a mely által Kolozsvár polgárainak egy része magát elragad-

tatni engedte, sajnálom a fennjelzett anyagi, de sajnálom igen fontos politikai szempontokból is, és még mélyebben sajnálom, ha erdélyi városaink kedvet kapnának ezen nézetem szerint — jól meg nem fontolt példát követni.

Hogy félre ne értsenek, kijelentem, hogy én megkülönböztetem az alkotmányos pártok iránti rokonszenztől és helyes nyilatkozatától a demonstratióktól.

Ez idők szerint még nincs okom bánni azt, hogy nézeteimhez képest a Deák-párt-hoz sorakoztam, habár Erdélyre nézve még a kormánytól sok kívánni valóm van, mind a mellett, s mint erdélyi ember kiválólag úgy vagyok meggyőződve, hogy Erdélyt egy irtózatoss veszedelemtől, melyet úgy a reactio mint a forradalom fenyegette, a többségi párt mentette meg.

Hazánk érdekében meggyőződés köt e párthoz, s így kérdésen kívül azt látom helyesnek, hogy Erdély e pártot erőlesen támogatassa.

De tisztelem a véleményét, s így kifogásom nincs az ellen, ha tetszik valahol a választóknak vagy azok vezéreinek másképp gondolkozni, s más pártnyalatokból választani követeket. Ha nagy többség fog úgy gondolkozni, a jövő jó vagy rossz események magva népünk többségében lesz, s mi ennek árjával szembe úszni nem fogunk.

De a kolozsvári választáson nem ily pártnevet uralkodott. Kossuth fia visszautasítja a jelöltséget. Fölteszem, ismervén atyját, hogy ezt annak tanácsából tette. Hiszem, hogy a nagy kibujdosott maga is megdöbbsen, midőn látta, hogy az agitatioja a par excellence magyar megyékből Erdélybe is kezd átsapni, megdöbbsen ennek következményeit, mert már 1848/9-ben többen a kik az akkori kormányzó körében megfordultunk, s kiknek nézeteinket el kell ismernünk, hogy nagy figyelemmel és utángondolással hallgatta ki, az ottani viszonyokról tökéletes tájékozást nyújtottunk. Megengedem azonban, hogy fölteszemben csalódom, habár ezen fölteszésre még az is feljogosít, hogy Kossuth másik fia, úgy látszik, a választást elfogadja, legalább arról nem hallottam, hogy visszautasította volna előre, s ma verificálva is lön az országgyűlésen, s úgy hiszem, mindnyájan örvendeni fogunk, ha a tehetséges ifju a pragmatica sanctio álláspontjára állván, talentumát s családi nevének népszerűvé vált befolyását komolyan és alkotmányosan szenteli hazájának.

Az ifjabbik Kossuth vagy maga másképp gondolkozott, vagy atyja a választás terét komolyan latba vetette. Egyébaránt lehetett az ifju által kifejezett meggyőződés is az egyedüli indok, de tény az, hogy a kolozsvári választók értesítve voltak az el nem fogadásról; s így maga a választás, a népjognak legmagasabb gyakorlata, pusztá demonstratio tárgyává tétetett.

És e pontra jöve kötelességem érzem magam egy eszmét feljuttatni.

Pár év előtt e lapokban előkészítvén az okokat, melyek a népképviselő alkalmazása mellett is királyi városaink választási jogának további fenntartását sürgetik, ezen okok legfontosabbikának azt találtam, hogy a városok művelő választók levén, a parlament legjobb capacitásai Európaszerte éppen a városokból választatnak meg. Az akkori választások hazánkban is ezen tapasztalatot igazolták.

És im éppen most Erdély legkitűnőbb magyar városa a választás legszentebb jogát egyenesen pusztá demonstratióra használta fel.

Városaink választási joga felett e kérdés élénken fog nemsokára felhozatni, midőn a népszám szerinti népképviselő Erdélyre is kiterjesztetik. Mélyen érzem részemről annak súlyát, ha egy argumentummal kevesebb marad fenn részünkre, a kik az erdélyi városok ösi szavazás jogát, csekély népességük mellett is, úgy a kereskedelmi mint civilisatió érdekeiben fenntartani óhajtjuk, nagyon fájlalom, ha a városok elvesztik a vidéki néptömegekből alakult választókerületek mellett a nagyobb és tömörebb értelmiség azon tekintélyét, mely egyik legfőbb indoka lehet annak, hogy a városok a parlamentbe való befolyásnak némileg kivételes mérvébe ré-

szessítsenek, a nagyobb értelmiség fontos-sága támogatván e részben városaink történelmi jogait. Erős és fontos okok nyújtottak nekünk azon reményt, hogy e részben a többség támogatását remélhessük.

Nem akarok azonban ezúttal semmi hosszabb magyarázatokba bocsátkozni, nézzen körül városaink, vessenek számot lét-számukkal, s vigyázzanak, hogy vézerlik azon apostolok, kik oly praecarius tért választottak demonstratióiknak. Én a fátlyolt föllebentém; im felszólalék és eleget tettem lelki-ismeretemnek.

Dózsa D.

Kolozsmegye állandó bizottmányának gyűlése

1867. november 11-én.

Kolozsmegye állandó bizottmányának évnyegyedes gyűlése ma, folyó hó 11-dikén délelőtt 10 órakor nyílt meg, s egyikét képezte a figyelemre-méltóbb jeleneteknek a mai napok történetében.

Ezen első rangú királyhagóninnoi megye — mint tudva van — közvéleményével a jobboldali politika s hazai kormányunk támogatása iránt eddig is hazaifas buzgalommal csatlakozott hasonló nemes törekvéstől áthatott köztörvényhatóságainak nagy többségéhez, s ez irányban ezúttal is határozott készség nyilvánult, az országgyűlési többség politikája iránti ragaszkodás és miniszteriumunk iránti bizalom újabb komoly kifejezést nyert.

Szép s nem csekély jelentőségtől jelenet a mai izgalmas napokban, s éppen Kolozsvárral, szemben azon szélsőségek felé csapongott mozgalommal, mely itt a napokban lefolya.

A kedvezőtlen idő dacára a nagy kiterjedésű megye különböző részeiből bejött bizottmányi tagok összegyűlvén, ösi szokás szerint küldöttség által meghívák az újonnan kinevezett, közseretben álló főispánt, gróf Eszterházy Kálmánt, ki is megjelenvén a gyűlésteremben, lelkes eljenzések közt foglalta el főispáni székét; jelsz székfoglaló beszéde — melyet a férfiu, ki jobbát áldozá a házáért, nemes íblétségtől rezgő hangon mondott el, s melyet, mint kiváló szellemi alkotást, különösen ajánlunk az olvasó figyelmébe — im itt következik egész terjedelmében:

„Tisztelt megyei bizottmány!”

A magyar kir. felelős belügyminiszter úr önmagának előterjesztésére ő cs. kir. Ap. Felsége által Kolozsmegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezetvén, midőn e díszes és kötelességtérhes helyet elfoglalom, a jelen bármily színben tűnjék is fel, kell hogy fölédzse a közelmúltnak emlékeit és a jövő reményeit; legyenek azok egy dicső, vagy sanyaru korszak emlékei, mindenesetre tanulságosak és kecsesgetők, vagy lehangolók a remények: a hazaifui tettvágyat megtörniök nem szabad.

A jelen mindig a multban gyökerezik és a jövőnek kiindulási pontja. Ki a jelent felhasználni tudja, az a multból okult és a jövőnek épít.

A jelen, melyben alkotmányos szervezetben van szerencsém a t. bizottmányt üdvözölhetni, sanyaru küzdelmek gyümölcse; melynek érlelése, hogy élvezete lehetőleg tökéletes legyen: az idő, körülmények és önmunkásságunknak, tapintatunk és óvatosságunknak van fenntartva.

A közelmúltat tekintve méltó megemlékezni arról, ki e székét díszesíté, általam tisztelt elődö-mnek jutott a szerencse a megye alkotmányos szervezését a közértelet megnyugvásával vezethetni, hazaif tevékenységének kiltintetésére a tapasztalásnak dús tárháza állott rendelkezésére, megyénkbezi ragaszkodása remélni engedi, hogy hasznosítani fogja azt, az önválasztotta hatáskörben ezután is. Búcsu szavait a t. bizottmányhoz írásban intézi; de remélem, hogy lesz alkalma tanuja lehetni azon tiszteletteljes megemlékezésnek, melyet méltán nyilváníthatunk önként bevégzett működésének eredményére tekintve. Az ország és nemzet jogaiért küzdő hazaif sereg soraiba sorakozottól a becsülettel végzett munka után méltányos a megemlékezés.

Tekintetes bizottmány! A tisztelt bizottmány törvényszabta és engedte működésének tere megnyilván és hazaif kötelemének érzetétől indítva arra lépén, a viszonyok higgadt megfontolása után megjelölte az álláspontját, meg az út, melyen áll s a melyen haladni kíván, hogy szeretett hazánk és a megyének, mint ennek részének biztosi-tott szabadságát és jólétét, mint a multak küzdel-mének megérdemelt jutalmát elérhesse.

Szabadelvi eszmék és ragaszkodás hazánk ösi jogaihoz vezérelték a küzdelemben és nem az

eszmék és jogok megtagadása az ildomosan választott út. A kincsek féltékeny őrzete az, hogy nem kockáztatott ott, hol annak szükségét nem látja.

A mélyen üttöt és kínzások által mérgecsített sebek gyógyulása nem egy pillanat múlva, a kedvező körülmények gyorsítják csak gyógyulását és azokat előidézni nem mindig áll hatalmunkban.

Magasatos politikai jogait józanon gyakorolta a t. bizottmány, fölfejtvén kívánsait és bizalommal sorolván elő a hiányokat és akadályokat, melyek léteznek és melyeknek elhárítását nemzeti felelős kormányunktól várja, hogy addig is, míg a törvényhozás az 1848-ki vívmányokkal kellő összhangzásba hozza a megyék szervezését, teljes jogainak folytonos gyakorlása által emelhesse a közszellemet, a törvények tiszteletét és ezáltal fokozott erővel járulhasson a sebek gyógyításához.

Igy jelölte álláspontját: hódolat a törvényesen koronázott királynak és bizalom a felelős, független kormány iránt; így az út: nem idevén új honyodalmakat elő, de a megismert és föltárt romboló mult okozta akadályoknak leküzdésére komoly hivatottsággal segédkezet nyújtván.

S ott áll most a t. bizottmány, hogy első lépéseinek eredményéről értesítve a továbbiakról gondoskodjék; hogy ezt észszerűen tehessen: szükség ismeretével birni azon állapotnak, melynek javítására intézi működését; azért jelentéseinkben, melyeket a t. bizottmány a tisztség tenni fog, igyekeztünk hű tükrét előállítani a megye egy közgazgatási, mint igazságszolgáltatási állásáról; ez fogja eredményezni azt is, hogy a költségvetés megkésztésénél, melyre a t. bizottmány a kormány által felhivatott és ezáltal gyakorlatilag helyezették egy régebbi jogának, szükségletei kimutatása által a kellő fedezetről is gondoskodva lesz.

Első lépés, hogy közgazdasági viszonyainkkal megismerkedve ne csak országosan, de szűkebb körben is életrevaló közgazdasági elvekből kiindulva kereszünk módokat a gazdaság, ipar és forgalom fokozatos fejlődésére hatni; hacsak az ezt akadályozókból némiképp sikerül elhárítanunk, már az anyagi jólét haladását segítjük elő és ez fogja eszközölni a szellemi haladás általánosítását.

Kinek szívén fekszik hazánk szabadsága, függetlensége, jóléte — az, a hathatós és szent esz-közt: a népnek nevelését is szívén kell hogy hordja.

Általános szellemi műveltség, politikai érettség teremtet eszközöket, hogy nemzetünk oda emelkedjék, hogy a küldetésért nagy müben, az emberiség előhaladásában tényezőként számíttassék, ahoz járulni, mint az egésznek része, habár párányi mértékben is, kell, hogy öntudatos törekvéstünk legyen. Szép és gyümölcsöző működési tér, mely a megye magasatos politikai jogainak gyakorlati mellett, melyeknek tüzetesen határt szabni a törvényhozás az eszmék mostani érlelése által készült, önkormányzati hatáskörének méltó kiegészítő része.

És midőn így látom körvonaloza a tevékenységi kívánalmakat, melyeknek vezérlésében részessé és sikertükről mintegy felelőssé a megyének kívánára — hálás szívvél említve — én lettem hivatalva, csekély erőmben nem bízva, szövetség után sovárogra pillanték szét és lettem azt, a megye tisztviselőinek hazaifas buzgalomtól és kötelesség-érzetétől áthatott karában és csak a t. bizottmány hiányzik, hogy a szövetség teljes legyen; engedje remélnem, hogy hathatós támogatását megnyerem.

Mint köztörvényhatóság, éber őre a törvények megtartásának; és nekem, mint a felelős parlamenti kormány képviselőjének, szinte ez kötelességem. Mint önkormányzati helyhatóságnak nemcsak joga, de kötelessége is a megye érdekeit fejleszteni; és nekem, mint a független nemzeti kormány szervezete tagjának azon feladat megoldásánál segédkeznem kell. Kötelesség és érdekközösség fűz tehát össze t. bizottmány, és az alkotmányos kormányzat láncolatában egy gyűrűt képezni, mint a hogy állásonat fel fogom: szép hivatás! De hogy a gyűrű ennek megfelelően, annak az alulról és felülről jövő bizalomtól egyaránt kell forrasztva lennie; hogy a gyűrű erős legyen: a honfui buzgalom, erély és tapintat kell hogy acélozza, és erejének óvatos használata kímélheti csak meg az idő előtti elkop-tatástól. Tehetségemhez mérve mindezen tulajdonok birtokába jutni, hogy az általam becsült hivatásnak megfelelhessék: lett életem mostani feladata; annak elérésére a t. bizottmány támogatását a nyilatkozott és engem nagyon megtisztelő közértelet után itélve, megnyerni reményem éledhet, és ezt annál is inkább táplálhatom, hogy a megye minden ajku és vallásu polgárai nemcsak jogosult igényeinek, hanem méltányos kívánsainak is elérhetésére igye-

keztem és igyekezni fogok munkálni, hogy a kedélyek hullámzása ne növekedjék annyira, hogy gátoljon az állami lét nem erősököt alkotmányos fejlődésének.

E fejlődésre a mostani kor lázas tevékenysége alig enged kellő időt, azért ezt felhasználni tudni inverte vagyunk, szólni és tenni hazánkért ott és akkor, a hol és a mikor kell, a jobb jövőt csak evel érdemelhetjük meg. A helyesen végzett munka ad sikert, a tér nyitva — lássunk hozzá!

Ezen nagy tetszéssel fogadott székfoglaló beszéd után a megye főjegyzője, Halmágyi Sándor, üdvözlé őt a következő beszéddel:

„Méltóságos gróf főispán úr!

Ezen megye igen megtisztelő bizalmából nyert főjegyzői hivatásukról legszebb, legkellemesebb tisztét teljesíttem, midőn megtagadom az alkalmat, hogy Méltóságod jeles és emelkedett szellemű székfoglaló beszédére viszonzásul s mintegy a megye közönsége és tisztikara részéről némi kifejezést adjak azon megelégedésnek, azon lelkesedésnek, a melylyel mi Mlgodat megyénk főispáni székében üdvözöljük.

Kolozs megye politikai életének történetében egy örökre emlékeztető mozzanat volt az, midőn eszelőtt egy évnegyeddél végre ismét megnyitották az alkotmányos tér, melytől az absolutizmus vaskorlátai elzártak vala, de a melyhez államférfiaink bölcs politikája ismét útát nyitott; midőn eszelőtt egy évnegyeddél annyi törvénytelen kormányforma cserélkezése után végre hazai törvényes kormányunk, a magyar kir. felelős miniszterium kellemesebb szózata hívta fel a megítél, hogy lépjen ki azon Procrustes-ágyból, a melybe a provisorium alatt tagjainak, közszellemének elszibbasztása végett szorítottatott vala; midőn e megye fiai a jól kiállott megpróbáltatás, hazafi szilárdság s elhűség öntudatával ismét összegyűlhetnek üdvözölni egymást egy jobb, egy boldogabb korszak küszöbén; midőn — egy szóval — ismét szerencsések valánk visszafoglalhatni legszebb alkotmányos jogunk, a megyei önkormányzati joggyakorlatának terét.

Egy nagyjelentőségű, emlékeztető momentum volt ez bizonyára, s igaza van Mlgodnak, ha emlékeztet, hogy rójuk le halánk adóját azon férfú iránt, ki akkor megyénk főispáni székében ült; ki ama komoly pillanatban megyénk közvéleménye iránti méltányos tekintettel oldá meg parlamentáris kormányunktól nyert örvendetes megbízatását; ki gyöngéd s gyakorlati tapintattal vezérelt ki a komor labirinthból a nyílt, a szabad pályára, az alkotmányosság azon szabad pályájára, melynek viszszavivhatásáért ő megpróbáltatásunk legzordabb napjaiban velünk együtt küzdött a passiv ellentállás terén, a magyar államjog akkor oly kényes álláspontján.

Tisztelet emlékének, s legyen az kegyelettel oda fűzve a mai nemzedék által e mostani boldogítóbb korszakig kevés örömmel átéltek napok jobb emlékeihez!

Ő lemondott, s mi azon tényre állunk szemben, miszerint Urunk királyunk ő Felsége ekkép megtrúlt főispáni székünkbe miniszteriumunk ajánlatára Mlgodat méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Méltóságos gróf főispán úr!

Azon bizalmat, a melyet megyénk közvéleménye mindkét kerületében nem rég végezhment képviselőválasztások alkalmával, valamint felirataiban hazai kormányunk iránt kifejezett, miniszteriumunk nem viszonzhatta volna szebben, nem viszonzhatta volna nemesebb figyelemmel, mint a midőn ő Felségének Méltóságodat ajánlá kinevezésre, Mlgodat, kit a főispáni méltóságra maga, e megye közvéleménye, jelölt.

Élő bizonyítványa ez annak, hogy oly kormányunk van, mely a hatalom legszebb, legalkotmányosabb, legbiztosabb eszközével: a közvéleménnyel kíván kormányozni!

Élő bizonyítványa ez annak, hogy oly kormányunk van, melyet méltán támogatunk bizalmunkkal; melyet támogatva édes hazánk boldogsága, előmenetele s békés fejlődésének, jövőndő nagyságának legfőbb factorát, az igazi parlamentarizmust támogatjuk!

Tudom nagyra becsülni, tudom kegyelni Méltóságod ismeretes szerénységét; tudom kegyelni azt, mert hiszen a valódi érdem mindig szerénységgel párosul.

De engedje Mlgod kimondanom — s meg vagyok győződve, hogy e derék, tekintélyes megye közvéleményét nem rosszul tolmácsolom szerény szózatommal, ha hangsúlyozva mondom, — hogy hazai kormányunk nem tehetett volna szerencsésebb választást, mint a midőn a parlamentáris magyar királyi kormány képviselőjéül a főispáni hatáskörben Mlgodat kívánta megnyerni, Mlgodat, kit e megye közszeretete, közbecsülése kísért mindig politikai pályáján.

Engedje Mlgod kimondanom, hogy mi ezt a köztigye nézve felette becses nyereseménynek tekintjük, hogy ezzel Kolozs megye köztörvényhatósága és parlamentáris kormányunk közt egy felette becses kapocs jött létre.

Szívesen elismerjük azt és szívesen megosztjuk e nyereséget szabadalvú, hazai kormányunkkal

Méltóságos gróf főispán úr!

Megyéink közönsége már Mlgod bevonulása-kor megtagadta az alkalmat, hogy kifejezést adjon lelkesedésének, ragaszkodásának az által, hogy bevonulását mintegy diadalmenetként kívánta tenni.

Most, midőn állandó megyei bizottmányunk színe előtt ünnepélyesen, úgy szólva, hivatalosan beiktatjuk, hasonló érzelmeikkel teljesítjük legkedvesebb kötelességünket.

Mi nemes elégtételérzettel, hazafi örömmel látjuk megyénk főispáni székét egy oly férfú által betöltetni, kit büszkén nevezünk megyénk fiának; ki egykor a szomorú félreértésekkel támadott viharos napokban, mint szabadságharcunk egyik hőse teljesíté hazafi kötelességét, az elnyomatás legzordabb napjaiban pedig lelkesen támogatta a passiv ellentállás terén folytatott küzdelmünket; kit lelkesedve számítottunk azon elvrokonaink közé, kik az országgyűlési többség bölcs politikájához csatlakoznak meggyőződésük és belátásukkal; ki valódi nemes hivatással, ifjú tetterővel s annyi jeles ismerettel jön s lép megyénk kormányzatának élére, kiből a parlamentáris kormány valódi derék képviselőjét üdvözölhetjük.

Fogadjja Mlgod tiszteletünk a ragaszkodásunk nyilvánítását.

A Gondviselés örökűdjék becses élete felett, hogy azt számos éveken át szentelhesse a köztigye-nek szeretett megyénk, szeretett hazánk javára!

Éljen!

A főjegyzői beszéd után, éjlenekkel kísértetve, felolvastatták a belügyminiszter értesítése a főispáni kinevezéséről.

Most egy lélekemelő jelenet következett. A szabadságharcban jobb kezét elvesztett hazafi, a szeretett főispán daliás alakja emelkedett fel, s kardját leoldva, emel é megmaradt balkezet esküre, s mondta el főjegyzői felolvasás után a melyen meghatott közgyűlés előtt a hitet. Az „ugy segéljen“ elhangzásával szűnni nem akaró éjlenektől hangzottak a terem falai.

Következett volt főispán báró Jósika Lajos bucsúorainak felolvasása, s határozatba ment, hogy ő nmlgának az elismerés jegyzőkönyvileg fejeztessék ki.

Napirendre most a leiratok felolvasása jött, mit a főbírói, alispáni, főjegyzői, mérnöki s főorvosi jelentés követt.

Elismeréssel emelendő itt ki, közg. főbíró Macskási Pál köztetszéssel találkozott több reformáló indítványa, melyek mindeike a nevezett főbíró úr ismert, önzetlen alkotmányos érzelméről, felfogásáról s a nép javának szíven hordozásáról tanuskodik.

Legelőnebb vita az újonczállítási mód tárgyalása körül fejtett ki, s a jelen eljárást mindenik véleménye felette terhelőnek, károsnak találván, még e gyűlésről felírni kíván, hogy hozassék be a Királyhágon innen is a Királyhágon túl divatozó rendszer. Különbben mind e jelentések és indítványok bizottsághoz utasítottak.

Ezen átesvén a gyűlés, egy igen szép irányt írt, s nagy jártasságot tanúsító jelentést hallott, törvényszéki elnöklő főbíró, Bíró Pál részéről; ki ebben az igazságszolgáltatást illető legcélszerűbb javaslatokat tárja a közgyűlés elé; azok életbeléptetése végett feliratot indítványozván. Az általán érdekes jelentés legnevezetesebb részét a hágyatékai és árvalgyek körül ajánlott reformok képezik. Ez is bizottmány elé adatott, tárgyalása más napra halasztatván. Közölni fogjuk egész terjedelmében, annál is inkább, mert, úgy hisszük, a királyhágoninnen rész minden törvényhatóságánál viszhangra talál.

A törvényhatóságok átiratai közül ez alkalommal Tordamegye közönségének azon nyilatkozata olvastatik fel, melyben a járásbíróságok fenntartását minden tekintetben sérelmesnek találja. Az ebben kifejtett elveket a közgyűlés is magáévá teszi, s hasonló értelemben feliratot határoz.

Felolvastatik a megyei pénztárnok és ellenőr megadásáról értesítő miniszteri leirat, mely azon megjegyzéssel vétetik tudomásul, miszerint e megye közönsége reméli, hogy a miniszterium által a mult bizottmányi gyűlésről kelt feliratainak többi részei is méltányoltatni fognak.

A pénztárnokot már a mult gyűlés megválasztván, az ellenőr megválasztása következett, mely állásra főispán úr ő mlgá, a nemzetiségeket külön tekintetbe véve, négyet candidált, a választás más napra maradván.

Ezzel a tárgysorozat e napra kimerítve levén, az ülés eloszlott, s főispán úr meghívása következtében az egész tisztikar s az összes bizottmányi tagok a redouté terembe vonultak, hol a pazarlásig dús, ritka díszszel kiállított ebéd fogadta, hova Kolozsvár város több polgára is, bár nem bizottmányi tag, hivatalos volt. Jó izlését itt is feltüntetett, köztiszteletben álló főispánunk ő nsga, több főrangú hölgy társaságában a karsztról nézte az alkotmányossággal együtt járó, s ha nem is merőben nélkülözhetlen, de már régi, patriarchalis szokásaink után szinte kimaradhatlan, kedélyes jelenetet.

A pohárköszöntések, Pongrácz nyirettitje működésének időt alig engedő, hosszú sorát főispán úr ő mlgá nyitotta meg, következő remek toaszttal:

„Van a nemzetnek egy mondhatni ezeréves ereklője, nemtője juttatá birtokába, de ehez a

nemzetnek életét kapcsoló, lételének biztosítékát, hogy híven őrizte meg, mutatja az, hogy most is birtokában van, harcolt érte karddal, harcolt észszel, ontá érte szívének vérért és verejtékes keresményét áldozá, ódon alakját a kor szellemével idomítá át, hogy így fényben ragyogjon és önzetlentül millióknak tette sajátjává, kik véle az ereklővet szívükben őrizték, zordon idők viharait túrték és szenvedték inkább, minthogy attól megváljanak, ez ereklője: lételének biztosítéka a magyar nemzet alkotmánya, Ki az alkotmányra meg esküdt és ez által annak első főként bajnoka, ő Felsége a Király éjlen!”

Az itt következett zajos éjlenek szűntével, főispán úr így folytatta:

„A költészet feladata az eszményítés, én ugyan költő nem vagyok, de arra ragad korunk történelme lapjain egy név és ez: szeretve tisztelt királynék neve. Azon tündérhez hasonlítom, kinek a sors három könyvet juttatott, egy részvét-, egy öröm- és egy bánat-könyvet, ha az elsőlt méltóra hullatja, úgy a harmadiknak hullatásától mentve lesz, és ő az elsőlt egy lesújtott nemzetre hullatá, megére a másodikat a nemzet felemelkedésén örvendő, a harmadiknak hullatását a magyar nemzet okozni nem fogja, s mit kívánhatunk egy anyának jobbat, minthogy áldott legyen az ő gyümölcse, királyné ő Felsége és fenséges gyermekei éjlenek.”

Mindkét toasztot a közönség fenállva hallgatta, s lelkes éjlenzéssel fogadta. Főispán ő mlgára főbíró Macskási emelt poharat. Főispán ő ngrára Lészai Lajos mondott egy valóban szelleműs finom pohárköszöntőt, a miniszteriumért Gyarmathi alispán mondott, Kolozsvár derék polgáira főispán ő mlgá. Erre főbíró Bíró Pál következő erőteljes szép toasztot mondott közszeretben álló királyi bizottsnkra:

„E hérczes his honnak is voltak dicső napjai, a történet tündöklő betűkkel jegyzé fel az időket, midőn Erdély fiai hős fejedelmek vezetése alatt az elnyomott anyahon védelmére sakra szállított fegyverrel, zászlóikkal lobogtatva az alkotmányos és lelkiismeret szabadság jelszavát. Az idők szomorúan változtak, az elpusztított kis bon felett 18 évig uralgott az absolutizmus hatalma — nem építve, de rombolva — szellemileg, anyagilag, társadalmilag megsemmisíteni akarta e kies hont; saját fiai levének árnlók, a bizalom elköltözött, a honfi elkeseredés eléré netovábbját, midőn a hajdani jótétémény viszonzásul az anyahonból megjelent köztünk egy férfú, megjelentével visszájón a bizalom, megtanuljuk mit már rég feledünk, hogy van kormány, melyhez lehet bizalom, és melyet tisztelni szabad, tapintatos vezérlettel bevezet az alkotmányos életbe. E férfú hazafi méltánylatunkat, bizalmunkat, tiszteletünket rég kiérdemelte. E férfúra, mint a végleges unio jelképére, zálogára kell hogy tekintünk. E férfúért és munkája sikereért trütem poharamat — gróf Péchy Manó ő nmlga éjlen!”

E lelkes éjlenekkel fogadott pohárköszöntés után Sámí László mondott politikai toasztot, melyben pár baloldaliás tétel is volt, Romániára, kívánva, hogy e szomszédország a szabadság bástyájává nőjje ki magát. Halmágyi S. főjegyző szintén politikai toasztal felett: Szerinte 48-iki törvényhozásunk legfőbb vívmánya a parlamentáris kormány, de annak csak ott van jövője, hol a pártok nem egymás megsemmisítésére törnek, nagy hazánkfia-nak Deák Ferencnek valamint mindig igaza van, úgy igaza volt midőn közlebbi beszédében intett, hogy a szenvedelem harca csak a haza kárára van; minden álláspont az alkotmány körén belől tiszteletreméltó, egy triumviratust éltet Deák Ferenc, Gheczy és Tisza Kálmánt! — Gyarmathi Zsigmond Kolozs megye képviselőit élteti. Török Antal Kolozs megyét, mint első megyét, s tisztikarát üdvözlé. Még több pohárköszöntés hangzott. Ebéd végén Berenczey László mondott a már kifáradt figyelmet újból lekött beszédet, melynél az előadási módor úgy, mint az abban kifejtett eszmék, annyira elfelejtették a vendégsereggel a két óráig tartó egy helyett ülést, hogy a már ilyenkor szokásos leéljenzés helyett mindenfelől „halljuk”, „halljuk hangzott a szónok elé. — Az ebéd így három óra hosszúra nyúlt.

A holnapi ülés délelőtti 11 órakor veendi kezdetét, miről a jövő számban.

K.

Kolozsvár, nov. 10. 1867.

Örömmel legyen jelentve, hogy azon surlódás, mely a mlgos kir. tábla és Kolozs megye törvényszéke közt oly kellemetlenül kezdett volt nekiélesdni, a mindkét részről elnökség bizalmas, ildomos és hazafias nézetegyeztetése, illetőleg bölcs engedékenysége folytán az acut bajok sorából ki-töröltnék tekinthető.

Nekem azon elégtétel jut, hogy az e tárgyban legközelebből érdekelt, általam igen tisztelt, két személyiség részéről nemhogy megörváltam volna e tárgyban jóakarattalag írt cikkekért, sőt ellenkezőleg. Ők a nyilvánosság barátai, s ismerik azon supil indokokat, mik azon hitre vezettek, hogy rosszabb lesz magára hagyni a dolog elmergesedését.

Nem igénylek semmi érdemet e szerencsés kiegyenlítés körül; hanemát szemrehányást se fogadhatok el.

Legkévésebb fogadhatok el pedig oly szemrehányást, a minővel kedvenez lapom, az „Esti Lapok”, közlebbi számában „megjegyzések a „K. Közöny” ez évi 130-dik számában megjelent törvényszéki (sic!) elmékedésre” czim alatt megjelent értekezés szerzője illet, ki — ugymond — „teljes méltánylattal olvasta ugyan a kolozs megyei főjegyző és tiszteletbeli ünlők Halmágyi Sándor úr fel-szólását”, de végre is semmitől sincs távolabb, azokat adjam ki, s s jobb volt, hogy én irjak hozzá nem „törvényszéki értekezést”, uram, hanem lehető jámbor bemutatót.

Őn nem ismeri a dolgok állását közlebből, s kár szemrehányást tennie annak, ki a dolog tőviben fontolta meg, hogy mit kell tennie.

Arról is biztosíthatom, hogy a kérdést maga a kir. tábla mlgos elnöke sokkal szabadlelvében fogta fel és vágta ketté, mint t. ciklikró úr.

Végül megjegyzem, hogy ciklikmet aláírtam, és aláírom minden tüzetesebb elmékedéseccikémet, mert én akarom azokért a felelősséget elvállalni személyesen, s nem akarom, hogy az a „K. Közöny” felelősségre essék. Szerénységből teszem tehát, s miután se tisztí állásaim czimét nem bigygyesztettem oda, se „törvényszéki értekezés” nek nem neveztem azt, tehát ajánlom figyelmébe a journalistica perrendtartásnak legalább első paragraphusát.

Ez viszontválaszom.

Halmágyi Sándor.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése nov. 7-én.

Elnök bejelenti az érkezett kérényeket s azt, hogy a kir. ügyek igazgatója, mint közvádólól két kérényt vett, melyekben a „Magyar Ujság” szerkesztője, Böszörményi László, mint országos képviselő ellenében két újabb sajtóper megkezdhetőre kéri a ház engedélyét.

A két kérény azonnal felolvastatik.

E két kérény a tíz tagu bizottságnak adatik át véleményezésére.

Elnök: Most napirenden van a tízes bizottság jelentésének tárgyalása a Böszörményi László képviselő ellen intéztetni szándékozott első sajtóper tárgyában, de mielőtt ennek tárgyalásába fogna a ház, van szerencsém jelenteni, hogy a közvádólórtól erre vonatkozólag pótnyilatkozat érkezett, mit kérek meghallgatni. (Helyeslés.)

A pótnyilatkozat így hangzik:

„Méltóságos elnök úr!

Folyó évi october hó 15-én 3,514. szám a. egy kérényt volt szerencsém méltóságodnak benyújtani az iránt: hogy azon sajtóvétség tárgyalásában, mely a „Magyar Ujság” czimú politikai lap folyó évi augustus hó 28-dik napján kelt 121-dik számában elkövet, a vizsgálat és esetleg a vád alá vétel iránti engedélyt Böszörményi László képviselő úr, mint a „Magyar Ujság” felelős szerkesztője ellen, a magas képviselőháztól kieszközölni méltóztatnék.

E kérényben azon indokok közül, melyek Böszörményi László képviselő úr elleni vádra alapot kölesőnőznek, egyelőre csak azt emeltem ki, hogy az elővizsgálat eredménye alaposnak tűnteti ki azon vélelmet, miszerint a sajtóvétség tárgyat képező cikk a „Magyar Ujság”-ban a ciklikrónak megbízása nélkül, s így akaratá ellenére közöltetett.

Azért emeltem ki különösen e tény-körülményt, mert az, ha valóban bizonyul be, eltekintve attól, hogy a beszámítást a felelős szerkesztő ellenében súlyosbítaná, egymaga már megállapította volna a felelős szerkesztő elleni törvényes eljárást, s mert a kiemelt vélelem, miután Böszörményi L. úr az elővizsgálat folyama alatt, mint tanu kihallgattatott s a ciklikrótól vett meghívást, vagy levelet föl nem mutató, sem pedig arra nem hivatkozott, a vizsgálati jegyzőkönyv nyomán teljesen indokolva volt.

Miután azonban Böszörményi L. urnak időküben a magas képviselőházhoz intézett nyilatkozatából, valamint magának a kérdéses cikk írójának is méltóságodhoz küldött leveléből kitűnik, miként ama föllállított ténykörülmény a Böszörményi László úr ellen szándékozott vád indokai közül el-esett; közvádóló hivatalos állásomból folyó kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy Böszörményi L. képviselő úr ellenében e súlyosító ténykörülményt megszüntetnénk ismerem el, azonban magát a vádat föl nem adhatom.

Föl nem adhatom azért, mert az 1848-ik évi XVIII. t. cikk 33-dik §-a világosan kimondja a nyilatkozatban kijelölt felelős személyek s így a szerkesztő felelősségét az esetre, ha maga a ciklikrő felelősségre nem vonathatnék, s mert a jelen esetben a sajtóvétség tárgyat képező cikk oly egyéntől eredett, a ki nem áll a haza földjén, s kit ennél fogva felelősségre nem vonhatók.

Ez okból tiszteletteljesen folyamodom méltóságodhoz az iránt: hogy ezen a közbejött iratok folytán szükségessé vált pótnyilatkozatomat és kérésemet a magas képviselőház elé terjesztsem, s korábbi kérényem értelmében Böszörményi László képviselő úr ellen a vizsgálat, és esetleg perbe-fogás iránti engedélyt kieszközölni méltóztatnék.

Kitűnt tisztelettel maradván méltóságodnak alázatos szolgálja.

Pesten, 1867. nov. 4-ken.

Ráth Károly, s. k. királyi ügyek igazgatója, s a magyar kir. szt. kolozs megyei ügyvédje, mint közvádóló.

E nyilatkozat fölolvastatván, felszólal;
Manojlovics Milán: T. ház! Nézetem szerint a t. ház jelenleg nincs oly állapotban, hogy a tárgy fölött egész megnyugvással érdemlegesen határozzon. A situatio most egészen más, mint ak-mint méltányolni valamit, sőt hajlamot árul el oly színben tüntetni fel „törvényeségi értekezésem”, mint a mely a jelen átméleti viszony komoly nehézségei iránti figyelmetlenségnek, talán éppen párt-érdek elleni vétségnek is be lenne számítható.

Uram, nagyra becsülöm hazafias feltékenysé-
gét; de hála Istennek pártunk s miniszteriumunk sokkal jobb egészségnek örvend és sokkal erőtelje-
sebb, hogysen a szabad légtől féltünk kellene. Ne félünk a nyilvánosságtól, hadd hasson az be a bureaunk titokzatos homályába szitny! Pártkér-
dest pedig ne csináljunk minden kicsinységből. Csinálnak mások, komolyabb trügyek irányában.

Egyébiránt biztosíthatom, hogy ama bizonyos
adatokhoz nem más mint a legilletékesebb egyén által jutottam, s egyenesen fel voltam hívva, hogy
kor volt, midőn a bizottmány az első közzétűlt meg-
keresés fölött tanácskozott és véleményét készítette. Akkor t. i. a közzétűlt megkeresvény azon egyet-
len egy motívumra, hogy kinyomozható nem volt, miszerint Kossuth Lajos a váci választókhoz írott
levelét saját útján közzétűlt szándékolt volna, helyességére nézve kétségbe nem vonatott; míg
jelenleg Kossuth Lajosnak folyó év october 24-én a ház elnökségéhez intézett levelének tanúsága sze-
rint Bösörmenyi László úr Kossuth Lajos úrnak a váci választókhoz intézett levelét beleegyezésé-
vel, sőt egyenes megkeresésével közölte lapjában.

Eppen ennek következtében tetszett a köz-
vadász elölbi álláspontját elhagyni, és mai na-
pon fölolvastott levele szerint egészen más alapon
vadját föntartani.

En nem állítom, és nem állíthatom, hogy ezen
megváltozott körülmény közt is, a bizottmány véle-
ményét meg fogja változtatni de ellenben egy bi-
szem, ennek a lehetősége nincs kizárva, és úgy
vagyon meggyőződve, hogy alapos jogvéleményt
csak az összes pro és contra érveknek lelkiisme-
retes megfontolása után lehet adni (helyeslés) s
minthogy a t. ház már akkor, midőn ezen tárgy
először került szünyegre, kijelenteni, illetőleg meg-
állapítani méltóztatott, hogy ezen tárgyban nem fog
közvetlenül, hanem csak előleges kimerítő vélemény
és jelentés alapján határozni; minthogy továbbá a
kiküldött bizottság Kossuth Lajos úrnak később ér-
kezett, valamint a Bösörmenyi úr által is bemu-
tatott levelét első tanácskozásainak tárgyaúl nem
vehette, következőleg ezen körülményekre vizag-
latát és véleményét ki nem terjeszthette, s minthogy
ezek következtében az úgy minden körülményeire
nézve kellőleg kitudva nincs és maga a vélemény
mindezen újabb körülményekre nézve ki nem ter-
jesztett, úgy vagyon meggyőződve, hogy a t. ház
csak az esetben fog correct eljárni, ha a már ki-
küldött tizes bizottmányt oda méltóztatik utasítani,
hogy mindezen újabb okiratokat az előbbiekkal
egyetemben ismételve tárgyalás alá vegye és a
tapasztaltak alapján új, kimerítő jelentést és véle-
ményt adjon. (Helyeslés.)

Zichy Antal kijelenti, hogy szintén a napi-
rendhez iratta fel magát, még pedig első szónok
volt s lovagiaságból adta át szólhatási jogát. Ő
ugyanazt akarta indítványozni, mint előtte szóló s
most nehogy a Manojlovics képviselő által mondot-
takat ismételnie kelljen, csak e megjegyzésre szo-
ritkozik. (Általános helyeslés.)

Elnök: E szerint a napirenden levő ügy
ismét áttétetik a tizes bizottsághoz, hogy erről
újabb véleményes jelentést tegyen. (Közhelyeslés.)

Következik a kérvény bizottság jelentésének
felolvasása, midután elnök kijelenti, hogy a kérv.
bizottság tagjai, midután a házszabályok szerinti
kötelességüknek eleget tettek, köszönve a ház bi-
zalmát, semmi szín alatt sem akarják továbbra is
a megbízatást viselni. Fölkéri tehát ennél fogva a
ház tagjait, hogy a holnap ülésre hoznák be a
szavazatokat az új kérv. bizottság választására

Ezzel az ülés véget ért.

A képviselőház ülése nov. 8-kán.

A kérvényi bizottmány jelentéseinek folyta-
lagos olvasása és tárgyalása vétetett fel, mely ez-
uttal be is végeztetett.

A napirend második részét igazolási esetek
képezik.

Elnök ezután a kérvényi bizottmány megal-
kítását vévén napirendre, a képviselők névszerinti
felhívás után adak be szavazatjegyeiket. A választ-
ás eredménye a következőkben fog kibírdettetni.

KÜLFÖLD.

OLASZORSZÁG. Florenz, nov. 7. Gari-
baldista főtisztek egy levelükben azt írják: A
Montone alá érkezett segítség, a midőn a Garibal-
disták az állást újra elfoglalták és a pápaiak visz-
szavonultak, francia ezredekbe állott.

A „Dritto” jelenti, hogy a francziák Rómá-
ban kezükbe vették mind a politikai, mind a hadi
ügyek vezetését.

Az „Opinione” felsorolja a francia ezredek
számjait, melyek a montone-i csatában résztvettek.

Tegnap Milanóban zavargások történtek. A
rendőrség közbelepett.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, nov. 7. A leg-
több, tegnap megjelent esti lap, valamint a Moustier
esti lapja is, constatálják, miszerint a pápai csa-
patok Montone-nál egymagukban vettek részt a csa-
tában, a francziák pedig sehogy sem avatkoztak be.

A „Pays” jelenti, hogy a francia csapatok
Rómában való tartózkodásukat nem fogják meg-
hosszabbítani. Egy hadosztály még Civita-Vecchiában
fogja maradni, bevárando, mily hatással lesz a ki-
rály erőyes magatartása az actio-pártra, aztán meg
a végből is, hogy mindenféle eshetőségnek elejét
vehesse.

ANGOLORSZÁG. Báro Beust birodalmi kan-
cellár londoni látogatását illetőleg az „Angl.-Amer.
Corr.” azt írja, hogy b. Beustnak szándoka volt
az államférfiakat felvilágosítani Ausztria olasz és
keleti politikájáról. Kinyilatkoztatta Stanley lord-
nak, hogy Ausztria a római kérdésben a be nem
avatkozás politikáját követendi, de netalán confe-
rentián kész részt venni. Ausztria és Franciaor-
szág közt összhangzás létezik a keleti kérdésben,
(másutt írják, hogy b. Beust helyesli Franciaor-
szág magatartását a római kérdés legújabb sta-
diumában.)

Az angol kormány meglepéssel vette e
közleményeket, de úgy látszik, nem akar kilépni
tartózkodásából.

Londonból hozta legelőször a távirat azon
hírt, hogy báro Beust Párisból a nagyhatalmakhoz
egy köriratot intézett volna, mely kifejti, hogy
Ausztria és Franciaország minden főkérdés iránt
egyetértenek, Ausztria — noha a szeptemberi con-
ventiótól távol áll — az értekezletben részt vennie.
Ragaszkodik a prágai békéhez és Németországra
hagyja saját ügyei rendezését. Ausztria és Fran-
ciaország keleten egyenlő politikát követ. — E
távirat óta más hírek is érkeztek, melyek a kör-
irat hitelességét és a londoni források megbízható-
ságát erősítik.

E körirat oly természetű, hogy különösen ál-
tala helyzetetnek új világításba a napi helyzet.
Mindenekelőtt úgy látszik, hogy Európában politi-
kai actio keletkezik, mely a béke fentartásából ki-
indulva, a béke biztosítását a legszélesebb alapon
tűzi ki célul. A mi pedig ez actionak magas fon-
tosságát tulajdonít, az azon tény, hogy minden lát-
ható jelenségek szerint csaknem valamennyi nagy-
hatalom működik közre benne. Nem egyes hatalom
nézetei lépnek előtérbe, nem egy kabinet pro-
grammja vétetik keresztülvitel alá, hanem inangu-
ráltatik oly politika, mely több elsőrendű nagyha-
talm egyetértésének eredményeül tekinthető. Hogy
ez által a békés kilátások lényegileg emelkednek,
az kétségtelen.

A per a manchesteri féniek vezetői ellen
be van fejezve. A mi előre látható volt, megtör-
tént: A halálos ítélet. Nem használt a két
védő három, illetőleg két órai beszéde. Az esküdt-
szék — bár hosszas tanácskozás után — a „bűnös-
ben” egyezett meg. Az sem használt, hogy a ver-
dictum után minden vádlott beszédet tartott, erősít-
vén ártatlanságát és szeretetét Írland iránt.

A bíró kimondá a halálos ítéletet.

„Isten veletek ti emberek és asszonyok Ír-
landból!” volt a foglyok végzása, mielőtt a csel-
lákba léptek, melyekből az út csak a bitóhoz ve-
zet. Mert kimondatott, hogy hiru remény bizniok a
királyi kegyelemben.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A Párisból visszatért Felséget
Bécsben a legnagyobb lelkeredéssel fogadták. A
fogadtatást következőleg írják le: Ő Felsége f. hó
7-én d. u. 4 1/2 órakor az itteni pályafőhöz érke-
zett, s a legfőbb polgári és katonai tekintélyek, a
birodalmi tanács mindkét házának küldöttsége, a
polgármester és község tanács által fogadtatott. Ze-
linka polgármester Ő Felségét hosszabb beszédben
tüdvölé, melyben hangsúlyozta, hogy: „a szavak,
melyeket Ő Felsége Párisban kiejtett, egész Ausz-
triában visszhangra találtak, mert csak bel- és kül-
béke, valamint szabadelvű s népszerű törvények
biztosítják Ausztria jövőjét.” Záradéklul Ő Felségé-
nek Párisban fényes fogadtatása; s a népjogot el-
ismerőleg védő császár szerencsés visszaérkezése fe-
letti közörműnek háromszor „Hoch”-al ada ki-
fejezést. „Igen köszönöm a székvaros által szá-
momra készített fogadtatást. Azon rokonszeny, me-
lyet Franciaországban mindentűt találtam, legin-
kább azon meggyőződésen alapszik, hogy a ki-
egyeztetés bensejében megerősödött Ausztria az
öt megillető állást ismét elfoglalja. Ugyanazért
Ausztriának főfeladata a béke fentartására töreked-
ni. Ez észleletek engem csak készíthetnek a meg-
kezdett pályán haladásra, és ezért minden osztrák
hazafi közreműködésére számítok.” Ő Felsége vá-
lasza nagy lelkesültséggel fogadtatott. Azután Ő
Felsége nyitott kocsiában az ünnepiesen díszített, s
zseföltig telt utcákon szünni nem akaró „hoch”-
ok közt a császári lakba vonult.

— A királyhágonnenni kath. státus-
gyűlés dec. 8-ra van összehívva.

— A kolozsvári és kolozs megyei honvéd-
egylet teljesen megalakult. Tiszviselőit már közöl-
tuk. A választmányi tagok névsora ez: Bányai Vi-
tális, Szász Gerő, Csizsár Samu, Váradi György,
Barkó Ferencz, Harai Viktor, Olasz Károly, Sallai
István, Vizi Endre, Bányai Samu, Forró Elek, Lu-

gosi József, Macskási Antal, Spaller Károly, Finaly
Henrik, Gálfi Károly, Bogdán István, Zattler Mihály,
Barta János, Szabó Ádám, Mamiecia János, Gyar-
mathy Miklós, Tompa János és Sárkány Ferencz.
Tiszteletbeli választmányi tagok: Perczel Mór,
Klapka György, Vetter Antal, Piquetti N., Gáspár
Endre, Czecz János honvéd tábornokok és Bethlen
Gergely volt honvéd ezredes, jelenleg olasz királyi
tábornok.

— Szíves kérelem. *) A határidő köze-
ledvén, szívesen és egész tisztelettel kérem fel mind-
azokat, kik „költeményeimre” íveket fogadtak
el, hogy előfizetéseket, illetőleg gyűjtéseiket, leg-
főbb folyó hó 20-ig beiktudni sziveskedjenek.
Kolozsvárott, nov. 10. 1867. Szász Gerő.

— Az erdélyi muzeum-egylet igazgató
választmánya szerdán folyó hó 13-kán délután 5
órákor idei első tudományos ülését fogja tartani
a városi tanácsház nagy termében. E tudományos
ülésen olvashat és értekezhetik nem egyetleg is,
azonban, a ki olvasni vagy értekezni kíván, az
alapszabály értelmében ebbeli szándokát és előadása
tárgyát köteles előre az elnökségnek bejelenteni.

— Holnap 13-án Albsi Anna jutalom-
játékaúl „Szerenese gyermeke” Feuillel Oc-
táv hasonzimű regénye után, színe alkalmazta
Birchpfeifer Karolina. Életkép 5 felvonásban.

— Egy-két újabb rablást ismét megemlít-
hetünk, ha a jelentéktelenebbek közé nem tartoz-
nának; nálunk pedig az ilyes apróság már nem
újsg.

— A küküllő megyei honvédegylet a
megyei sztkölködő honvédek javára D.
Szentmártonban a gróf Beldi Ferenczné vendéglője
tánctermében folyó november hó 15-kén tánc-
estélyt rendezend. Belépti díj személy szerint 1 ft
o. é. Jegyeket válthatni a pénztárnál. Dicső-Szent-
Mártonban, 1867. nov. 1. Kinizsi István, honvéd
százados és választmányi elnök.

— Heves megye, mint a pesti lapokból
olvassuk, jónak látta nem játszani el a hevesi sze-
repet, s a miniszterium intézkedései előtt meg-
hajolt.

— A jómadarak seregéből rendőrségünk
egyét kére kerített. Dembinszkinék szólítottá ma-
gát, s ez volt, ki a kir. biztos ő nmlga távollété-
ben, szállását kirabolta.

— Hires Kristóf Adolf két havi súlyos
börtönrre ítéltetett az orsz. bülfenyítő törvényszék
által. További rendeletig azonban szabadon bo-
sátottat.

— Toldy István előfizetési felhívást intéz
„Az 1848-iki törvények és a kath. egyház Magyar-
országban” című, nov. 15-kén megjelenő művére.
Előfizetési ár 1 ft, mi szerzőnek „Pesten József-
tér 4. sz.” küldendő.

— A kolozsvári honvédegylet kö-
vetkező távsürgőnyt intézte Damjanich tisztele-
telre méltó özvegyéhez: „Szabadságharcunk dicső vé-
rtanúinak gyászemlék-ünnepét fájdalomtelt kebel-
lel ma tiltó meg egyetlünk. Tízennyolc éve már, hogy
keblünkben él a fájdalom, de mostanig nem volt
alkalom annak kegyeletes kifejezést adhatni. Tud-
juk mi, hogy nagyságodnak enyhíthetlen a veszte-
ség fájdalma, mert mint honleány és özvegye a
dicsőült Damjanichnak kettősen érzi azt; fogadja
el mégis nagyságod fájdalmas részvétlnek nyilvání-
tását keble keserveinek enyhítéséül addig bár, míg
a mindenható, hazánk szent ügyének diadalával
szívsebét begyógyíthatja.” Közgyűlési megbízásból
Bányai Vitális.

— A legutóbbi hírek Mexikóból jelentik,
hogy Juarez azt kívánta, miszerint az osztrák csá-
szár maga saját kezűleg irt levéllel egyenesen hoz-
zaforduljon Miksa testének kiadása végett. Midután
az elnök ebbeli kívánsága mindaddig meg nem tör-
tént, vagy legalább úgy nem, mint azt ő kívánta,
Tegethoff küldetése megíusultnak tekintendő.

— A gazdasági egylet választmányának
folyó évi nov. 6-kán tartott ülésében az ürességben
levő titoknoki állomásra oct. hó 25-keig, mint a
pályázhatas határnapjáig, beérkezett pályázatok
kérdése kerülvén szünyegre, a jelentkezett pályá-
zók aránylag csekély száma arra a meggyőződésre
vezette a választmányt, hogy a pályázásra kiirt fel-
hívás nem jutott a gazdalközönség illetékes részé-
nek egész terjedelemben köztudomására: ennél fogva
— a pályázat folyó évi december hó 15-ig ter-
jesztetett ki. A titoknoki állomáshoz 800 ft rendes
fizetés mellett, 200 ft szálláspénz, irnok és szolga-
tartás czime alatt ismét 200 ft, összesen 1,200 ft
van költe o. é., mely összeg 100—108 ft havi
részletekben lesz kiszolgáltatva. Bejelentések az
egylet titkári hivatalához czimezendők. Kolozsvárt
1867. nov. 7-kén, a választmány meghagyásából
közli Nagy Ferencz, h. titkár.

— Pesten egy vasuti hivatalnok az utcán
meggyilkolva találtatott, s ugyanott és az nap egy
vendéglőt 14 késszurással sebesítettek meg csak
azért, mert a zárórára figyelmeztette vendégeit.

— Új pénzforrás mutatkozik, s ugyan kit
ne érdekelne? A forráshoz selyembogarak vezet-
nek, s pedig nem az eddigi kényes, nagy gondot
igénylők, hanem olyanok, melyeknek élelmét meg-
termi majd miden erdő, liget. Eperlevél helyett

*) Bízalommal kérem fel az erdélyi lapokat e sorok
átvételére. S. G.

tölgylombot emésztene, s gubojuk még egyszer
akkora, mint az eddig ismerteké. Pejaosevics Adolf
gróf, mint az „Alföld”-ben olvassuk, már kísérletet
is tön velők, s igen jó eredménnyel. Új japáni
selymértájnak nevezik, s ha a fenebbi áll, úgy
bisszúrk, a kísérlet másnak sem ártana.

— Napoleon császár mintaházai.
Napoleon császár a világtárlatán saját tervezett
mintaházakat állított ki, melyek sok tekintetben
figyelemreméltók; még inkább olyanokká teszik a
császárnak terveit. Három szoba van bennük, me-
lyekben egy család tisztességesen élélhet, és az
egész ház mindenestül együtt 500 forintba kerül.
Hihetetlen, de igaz. Azonban felvilágosításul hozzá-
teendő, hogy csak az államnak kerül annyiba, mely
a hozzávaló kellékeket más úton, módokon sze-
rezheti meg, mint egy magán-vállalkozó. Denique
az államnak egy ilyen ház előállításá csak 500
frtjába kerül, s Napoleon császár azért elhatározta,
hogy Páris egy részét beépített ilyen házakkal,
s becsületes szegény családokat, kikre mocok vagy
másnemű rosz nem bizonyítható, hausherekké tesz
ezekben oly módon, hogy az illető 500 frtot 20 év
alatt kötelesek megtéríteni kevés kamattal. Így
egész országot beépítheti, s a népboldogítás eszmé-
jének tehet annyit, a mennyit kívüle még nem tett
egy uralkodó sem.

— Bánfi-Hunyad nov. 5-ki árjegyzéke.
Ausztriai mérő. Tisztabúza 4 ft 20 kr. — Tiszta-
búza, alább való 4 ft. — Elegybúza 3 ft 40 kr.
— Rozs 3 ft 10 kr. — Tengeri 1 ft 40 kr. —
Árpa 1 ft 90 kr. — Zab 1 ft 60 kr. — Alakor
1 ft 40 kr. — Paszuly 4 ft. — Boró 5 ft 50
kr. — Lencse 5 forint 50 kr. — Marhabús fontja
14 kr. — Sertésbús 20 kr. — Juhbús 10 kr.

Kimutatás a kolozsvári kisegítő
pénztár-egylet forgalmáról october havá-
ban 1867.

Bevételek:	
Pénztármaradék a m. hóról	52,660 ft 16 kr.
111 új tag 400 részvény után 5 ft	2,000 „ — „
Havi, rendes és rendkívüli beté- telek	85,437 „ 86 „
Könyvdíjakban	112 „ 10 „
Kamat, provisio és váltódíj	6,684 „ 64 „
Bélyegdíjakban	377 „ 60 „
844 tag által visszafizetett köl- csön	308,360 „ — „
A bevételek összege	455,632 „ 36 „

Kiadások:	
918 tagnak kölcsön	381,975 ft — kr.
Tiszviselők fizetése	279 „ 67 „
Irodai kellékek	8 „ 54 „
Bélyegre	382 „ — „
Kamat	106 „ — „
Tőke-visszafizetés	48,365 „ 55 „
Lakbér	195 „ — „
Pénztármaradék	24,320 „ 60 „
	455,632 „ 36 „

Kolozsvárt, october hó 31. 1867.
Taufner Ferencz, Gelch János, Wagner Frigyes,
igazgató, könyvvezető, pénztárnok.

Nemzeti színház. Hosszas várakozás után
végre szeredán, nov. 6-kán, színe került Scribének
„Lecouvreur Adrienne” című jeles drámája,
melyben az oly soká nélkülöztük Szép né M.
Laura e színi idény alatt először lépett fel. Hogy
ötet közönségünk türelmetlenül várta, már az is
mutatta, hogy a színház zsűfölvá volt s sokan he-
lyet nem kaphatva tértek vissza, hogy közönsé-
günknek meleg rokonszeny és elismerés van a fen-
költ lelki művésznő irányában, arról meggyőzhető
azon meleg fogadtatás, melyben részesült; mert
midőn először kilépett, díszes koszorú s oly tapa-
vihar fogadta, mely szünni nem akart, s az elő-
adás menete több percig fel volt függesztve. Az
elismerés, a méltánylat ily zajos nyilatkozata a da-
rab mentén és felvonások végével is gyakran ia-
méltódtott, és ez lelkesedést és ihletet kültött a mű-
vésznőben, ki oly szépen, oly magasztosan játszott
ez este, mikint talán soha, úgy, hogy ő ez este
ismét egy fényes levelet illesztett díszes emlék-ko-
szorújához, s mivel ez est mintegy diadalünnep
volt a művésznőnek, mivel minden kihívás és taps
csak ötöt illette — mit másokkal csak szerénysé-
ből osztott meg — legyen a mi beszámolásunk is
csak neki szentelve; legyen ez est minden mélt-
ánylata neki szentelve; azért a közreműködők meg-
egrednek, ha ez este hallgat róluk a színházi
krónika.

Csütörtökön, nov. 7-dikén: „Bájital”
című vig opera, melyben Gerecsné volt az est
hősnője, a mennyiben gyönyörű éneke és tapinta-
tos játékaért többszörösen megtapsoltatott és azt
teljesen kiérdemelte, mert ötöt szébben énekelni
nem hallottuk, jobban alakítani nem láttuk, mint
ez este. A doktor szerepét Szombati adta, sok-
kal jobban, mint várt lehetett; mert ez este in-
kább hangjánál volt, mint mások, s e mellett ügyes
alakításával szerepének szépségét érvényesítini tudta.
Reszler nem szakmájába tartozó szerepet adott,
s különben is érezte annak szükségességét, hogy
az igazgató úrnak jó lenne az ötöt és a közönsé-
get rászédelt Fekete helyét póló egy más tenor-
ról gondoskodni, hogy különben elég jó opera sze-
méllyete kiegészítve legyen.

Pénteken, nov. 8-kán az „Első beteg”
című vigjáték, és „Matrózok a földéjzeten”
című vig operette, mindkettő aiktörtén adva.
Szombaton, nov. 9-én Sardon „Benoiton
család” című vigjátéka egy korunk anyagszen-
viességét, pénzimádását s divat-bálgányzást suly-

toló, azt nevétségessé tevő, igenis alkalmi darab, mely a mellett, hogy mulatságos jelenetekben bővelkedik, erkölcsi irányzatával csak is egy irányban hathat. Előadásra eléggé sikerült és egybevágó volt.

Vasárnap, nov. 10-kén Sánta bácsi és jutalomjátékát adott itt először Szigligetnek legújabb drámája „Az üldözött honvéd.” Szerencsén volt választva a darab, mert az zsúfolásig megtelt a színház, s szerencsén azért is, mert alkalmunk lehet színirodalmunknak a gyűgyével, Szigligetnek e bizonynyal legremekőbb alkotásával megismerkedni; mert e darab eltekintve vonzó címétől, csak is az ítéző szigorú szemlétvegnek intve is valódi műbesszel bír. Egy jellemző korrajz az, mely hűn tükrözi vissza azon rémkort, a forradalmat követett korszakban szegény hazánkra nehezkedett azon iszonyú korszakot, midőn az idegen gazdálkodásnak legremekesebb jelenei fűződték egybe, midőn a legdicsebb csatáknak hősei csak az erdők renetegeiben húzódhattak meg, s még ott sem voltak biztonságban, mert a zsarnokságnak elerkőstelenítő befolyása megvesztegette a jellemeket annyira, hogy még az egyenes lelki,

nyílt jellemű magyar nemzet közül is kikértelt az emberiség azon legnyomorultabb sűpredéke, mely véreinek elárulásával szerzett magának judási bért. E rémkorszak minden iszonyaival hűn van előállítva, s e mellett a drámai cselekvénynek mindvégig érdekelt költő egybefűződése, s fókint néhány oly alak, mely nem költött, mely az életből van kikapva, mely magyar néplíneknek magasztos jellemvonását oly hűn tükrözi vissza. Ily hű alak Karikás a honvéd altisztból lett favágó, a mindvégig hű és önfeláldozó, s a mellett ügyes, leleményes egyéniség, melyet a kiléptekor koszoru és tapsokkal fogadott Sánta mindvégig helyesen és tapintatosan személyesített. Ilyen hű alak Kádár vadász, ki rejtegeti, ápolja s élete feláldozásával is kész megmenteni az üldözött honfit.

A darab másik három főszerepe jó kezekben volt, mert Irént Szép néni annyira melegséggel s oly művészi felfogással adta, s azon megrázkóztató jeleneteknél, melyen szerepét át kell vezetnie, anynyi erőt fejtett ki, s oly szépen alakított, hogy mindenkinek teljes meglepedését érdemelte ki, mi aztán többszörösen is nyilvánult zajos tapsokban

Kereszti gróf Egressiben jó személyesítőre talált, csak itt-ott egy kissé több tűz nem ártott volna. Bánfai Prielle adta helyen-helyen nagyon sikerült. Spiczig Mózes a nemzeti ügyhöz hű izraelita korcsmáros Zádor helyett Barkó adta, és pedig tekintve azt, hogy szerepét csak délben kapta kézhez, eléggé jól. Lapunk szűkköre nem enged meg, hogy e jeles darabnak tüzesebb ismertetését adjuk; de reméljük, hogy az — miként megérdemli — még többször fog előadatni, mikor azok, kik ez alkalmmal nem látták, sietni fognak azt megnézni, mit hogy nem fognak megbánni, arról kezeskedni mertünk.

UJ POSTA.

— Páris külvárosában folyó hó 5 kén zavargások fordultak elő. Az összecsupdult nép az oetroi ellen kiált és kenyeret kért. A rendőrség erősen volt képviselve, de a zavargókat szétoszlatni még sem tudták, s verekezés is támadt. Halomlás szerint 240 személyt fogtak be.

— Olaszországi újabb tudósítások szerint Garibaldi ellen a francziák is küzdöttek, s ép-

pen azon perezen siettek a pápaiak segítségére, midőn ezek már-már megverettek. E tény a franczia lapok közül is többen szomorúan constatálják.

Gabonaár Kolozsvárt nov. 7-kén 1867.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztabúza 4 frt 36 kr. Eleghúza 3 frt 40 kr. Rozs 2 frt 60 kr. Árpa 2 frt — kr. Zab 1 frt 50 kr. Törökbuza 2 frt 10 kr. Pityóka — frt 80 kr. Marhabús fontja belváros 16, külvárosban 15 kr.

Távíratok tudósítás a bécsi börzéről.

Nov. 11-kén: 5% Metaliques 100 frt 57.25. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 66.40. Kamat 58.80. 1860. Kölcsön 83.—. Bankrészevény 690.—. Hitelintézeti részevény 200 frt 180.30. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 123.60. Ezüst 121.50. Cs. királyi arany 5.89.

Nov. 9-kén: Földtehermentési kötvény Magyarországi 69.25. Erdélyi 64.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

(363)

Hiteles bizonyítványok egy siketség elleni szernek csalhatlanságáról.

Miután magam is 30 évig folytonosan növekvő siketségben szenvedtem s a legbiresebb orvosoktól siker nélkül kértem tanácsot, hallgatam bizonyos mód szerint, melyet egy agg, sokat utazott hajókapitányunk köszönök, tökéletesen visszanyertem.

Nem csak hogy a saját magamon történt pontos alkalmazás által tapasztaltam s gyógyszernek kedvező hatását, hanem azon meglepedésben is részesültem, hogy számtalan közönség levelet kaptam oly szenvedőtől, kiket annak élvezetében részesítettem, s azok közül néhányat ezentúl is írtak.

Minden hallásban szenvedővel szívesen kész vagyok ezen elismert jó rendszert 5 o. é. forint költséggel bérmentes beküldése mellett, küldeni:

Levél-kivonatok.

Kandler Róza Aalandból (Stájerhonban) többek közt írja:

„Ezer hálat mondok Önnek a javulásért, melyet eddig tapasztaltam, s melyet tökéletesen meg-

vakok elégedve, mert már oly jól hallok, hogy rajtam senki sem veszi észre előbbi siketségemet. Hasonlólag köszönöm a küldött ezüstlabdacskokat (1 üveg 3 frt), melyek hatása kitűnő. Pár nappal a használás után mindjárt éreztem, hogy a zúgás és hortyogás fülemben fokozott szűnik, s most már 4 nap óta tökéletesen meg vagyok ezen oly alkalmatlan és terhes bajtól.

Altman asszonyság is, ki oly sikert volt, hogy csak írásilag lehetett vele közlekedni, fölemelt kezével köszöni az égnek, hogy végre talált egy szert, melynek hatása következtében most már a beszéd hangját hallja.

Wilhelm János Badenben írja továbbá: Rövid idő előtt találkoztam történetesen egy leány-nyal, kit a mult tavasszal merő siketség ismertem, s a ki most, az Ön szerének használa után igen jól hall. Ezen leány elmondá nekem örömet meggyógyulása felett, s miután magam is siketségben szenvedek, kérem Önt, küldje meg nekem is gyógyszerét.

Brandis Leopoldina

főtitkárleendő vizsgáldó-nővér

„Józsus szívéhez” címzett záradékban Grätzban 1867 szeptember 10-én írja, hogy nem csak nála, hanem egy 38 év óta siketségben szenvedő záradékúznél, ezen gyógyszer használa után lényeges jobbulás állt be, s hogy a

főtitkárleendő Carmelita-fejedelem asszony is Grätzban, a ki a fülből a torokig ható folytonos fáj-

dalomban szenvedett, ezen gyógyszer használa után meggyógyult.

Altman Antonia Bécsben, Landstrasse (Hauptstrasse 8. sz.) következők ír: az Ön által küldött gyógyszer az első, mely nekem javulást hoz, mert most, miután csak 14 napig használtam, már hallom, hálá istennek! Ismét a haragok szólását. ISTEN FIZESSE MEG EZERSZER!

A nagy méltóságú magy. kir. belügyminiszterintől engedélyezett gouvemnatokat, nevelőket, tanítókat, társalkodó, tanítónő, felügyelőket, valamint minden oktatási s nevelési szakmákban kiképzett egyéneket általános elhelyező-intézetét

ENSLIN FRIDERIKA

(lakása: Pesten, Terézváros, dohányutca 2 sz. I em.) a magas nemességnek s t. cz. uraságoknak ajánlja, ki, miután a nevelői pályán 30 évet töltvén, ezen szakmában elegendő tapasztalást szerzett: annál fogva mindazok igényeinek, kik őt bizalmukkal megisztelték szíveskednek, teljesen megfelelni képes. S minthogy Europa előkelő városainak hason intézeteivel összeköttetésben áll, mi-ért is általa mindennemű megbízás teljesíthetők.

A beíratási illeték 1 frt 50 kr. o. é. előlegesen, az elhelyezésért járandó díj, minden résztől az évi járulék 3%, ra a megállapított alkalmazási szerződés napján fizetendő. (358) (2-3)

Ezen intézet tulajdonosnője a fű, valamint a leány gyermekeket a bel- s a kül-föld legkittünőbb növedéibe egyiránt elhelyezi.

A növelői s a fentebb érintett szakmákkal foglalkozó hölgyek, ezen intézet tu-lajdonosnőnél szállást s ételmezést mérsékelt díj mellett nyerhetnek.

(364)

A SZÜLEKET ÉRDEKLŐ.

Hosszu időt igénybe vett szorgos tanulmányozásomnak sikerült a Gilisza be-tégségnek, mely a gyermekek sorából oly tömérdek áldozatot ad a sirnak, az álta-lam feltalált „Gilisza-osokládém” tökéletes gyógyszert állítani elő. Hasz-nálati módja a szeletek göngyölén olvasható.

Kapható Kolozsvárt: SOMLYAI LÁSZLÓnál s ezenkívül számos bizonylato-akat tartalmazó könyveskémben jegyzett t. bizományosinnál. Ára egy darabnak 20 kr., nálam helyben 6 darab 1 frt. — Megrendelhető posta-után-vétellel az egész birodalomban. KRÖCZER AGOSTON s. k. gyógyszerész Tokajban.

Nyilatkozat. Alólt cs. kir. birodalmi vegyész, támaszkodva a tallmány pontos gyógyszer-észeti boncolásának eredményére, véleményét ezentel kinyilatkoztatja, miszerint Kröczer Agoston tokai gyógyszerész ur által „Gilisza-osokládém” név alatt feltalált és készített gilisza ellenes szeletek erős hatáskú daczára is, az azt használó egészségére nézve — a meghatározott adagok belől — hosszabb hasz-nálattal mellett is, minden tekintetben teljesen ártalmatlanok. — Bécs, márcz. hó 16. 1867.

KLETZINSKY V. s. k., cs. kir. birodalmi vegyész.

(335)

Altesti sèrvéseseknek.

Hosszú évek óta van alólt egy sèrvés-kenőcs birtokában, melyet környe-zetében rendkívül szerencsével alkalmazott. Fölgyógyultak folytonos ösztönzésére, az-zal ezentel szélesebb körbe lépek, s e nevezetes, általában semmi ártalmas szeri-magában nem foglaló gyógyszert minden sèrvésesnek ajánlom. Egyszerűen reggel és este fölkenendő, s használata nem okoz legkevésbé is alkalmatlanságot is. Egyedül kapható kis edényekben 3 frt 20 kr-jával használati utasítással együtt Pesten Formágyi F. gyógyszerész urnál, Széchenyi sétány 26 sz.

Miután 26 évig szenvedtem sèrvésben, miattal folytonosan felkötöt kelle hasz-nálnom, legmelyebb hálával jelentem, hogy Sturzenegger G. úr kenőcse rövid időn tökéletesen meggyógyított. Schwellbrunn, Appenzell, april 23-kán, 1865.

H. J. Z. 46 éves.

Halásan bizonyítom, hogy Sturzenegger Gottl. úr kenőcse engem 51 éves ko-romban egy viz- s egy lagy-éksérvtől tökéletesen megmentett. Weinfeld, Thur-gan, julius 24-én, 1866.

Örömmel ragadom meg a tollat, s tudatom Önnek, hogy engem, hálá Isten-nek, kenőcsével 16 éves fájdalamtól tökéletesen meggyógyított. Ezerszer köszönöm ezt Önnek. Isten s ég megfogja Önt adatai, mert megérdemelte. Ha minden ember-nek megmondhatnám, kik e bajban szenvednek, hogy Sturzenegger úr jó kenőcsét használják, megtenném. Konstanz, junius 29-én, 1867.

Tekintetes urat fölkerem tisztelettel, hogy szenvedők számára nekem ismét 7 edénykét küldjön jeles sèrv-kenőcséből, és pedig a gyengébb fájból 2-t, az erő-sebből 5-t. Az eddig Öntől kapott adagok soha nem remélt kedvező eredményt szűlték, s így Ön által a szenvedő emberiség egy oly szert nyert, a mely nemcsak minden elméletet kigúnyol, hanem a sèrvben szenvedők embereket Önnek le nem ír-batlan szavakkal hálára köteleztek. Stendnitz-Siegender, Haynani kerület, Porosz-Slezia, julius 31-én, 1867.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(173)

A fogfájdalomban szenvedő nincs biz-tositva semmi szer által iszonyu fájdalmai ellen!

Hála hies vegyész gyógyszerész Berg-mann (Paris, Magenta-utca 70) tudomá-nyának és fáradságos kísérleteinek, sikerült egy oly szert, az ugynevezett foggyap-ot tot feltalálni, mely minden fogfájdalmat azonnal megszüntet, anélkül hogy a fájós fogat érintené, csupán a gőz beelebeése által. Ezen drága készítmény, mely 15 évre sza-badalmaztatott, kovás pénzben megszerezhető a világ majd minden gyógytárában és nevezetesebb kereskedéseknél, és éveken át ta-pasztalás után mint kitűnő hatásának bizo-nyult szer ajánlatik.

Egy tok ára 30, 50 kr.

Kolozsvárra nézve egyedüli raktár

WOLFF JÁNOS gyógyszerésznél.

(3-*)

LIPCSÉBEN megjelent: 6-ik kiadás, 182 oldal.

Ára csak 1 frt.

A férfság: Földünk egy ariol értékelése, a hies Dr. Curtius-tól Londonban, és a legújabb betegségek leírása.

1 frt 30 kr-nak bérmentes beküldése mellett, s mű mindenki megküldetik, de posta után vétel mellett nem Tovább:

(352)

Ára 72 kr. bérmentes postai elküldéssel bárhova csak 1 frt Postai utánvétel mellett semmi sem küldetik. Mindkét mű kap-ható Bécsben Wenedikt Albertnél Lobkovitzér.

Tévedések kikerülése végett

az Anatherin-Szájviz vételénél az alább ir-takra különösen előre látóknak és figyel-meknek kell lenni. Sok más szá- és fog-orvosszerek léteznek ugyanezen és hasonló név alatt, és a vevőnek sikerőkre nézve mint a „legbiztosabb és legjobb” ajánlat-nak, de tudvalevő hatáskeptelenségök mi-att következetesen bizalmatlansággal töltik el a vevőt. A valódi „Anatherin-Szájviz” ellenben soha nem téveszt el a hatását, és mindenkit, ki egyszer használta, annak to-vábbi használatára vagy megrendelésére indítja. Gondosan meg kell ügyelni, hogy az Anatherin-Szájviz üvege sima, közepén mindkét felől behajtott alakú, és czinku-pakkal van elzáva, valamint ezen jegy: „k. k. a. p. n. v. Anatherin-Mundwasser des Zahnarztes J. G. POPP in Wien” az üvegben kiálló betűkkel, ugyszint az üveg alakja a külső papírbetétben feketében látszik.

J. G. POPP, gy. fogorvos s szab. tul. Bécs, Bognergasse Nr. 2.

Egy palaczk ára 1 frt 40 kr.

Csomagolás 20 kr.

Erdélyországra nézve főraktárosok: WOLFF J. ENGEL J. és dr. HINTZ GYÖRGY gyógyszerészek Kolozsvárt; továbbá kapható az ország minden gyógytárában.

A kolozsvári kir. szab.

ZALOG-KOLCSÖN-INTÉZET

kölcsönök ad a következő tárgyra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, a mely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany, ezüst- s más nemes ércz-ből készült áruk;
- 3) árúk, az-az még használatban nem volt kész iparkészítmények és más ke-reskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindennemű állam- és iparpapírok, földtehermentesi-tési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, a melyek a börzén árultaknak.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zá-logokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden üzlete szigorú titokban tartatik.

Az elfogadott tárgyakról zálogjegy szolgáltatik ki, a mely pontosan megör-zendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újból a zá-logtárgy. A benyújtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becselő becsüli meg, ki-ve az értékpapírokat, mint a melyek börzefolyama képezi becsértéküket. Minden el-fogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíttatnak. A legkisebb kölcsön-összeg egy forint.

A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hóig terjedő időre adat-nak, de a zálog a lejárati napjáig bár kiváltható, vagy újból bétéhető. A lejárati napon túl ki nem váltott, vagy újból bé nem tett (át nem irt) zálogokat az intézet-nek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fe-dezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a bétévés és lejárta napja föl van jegyezve. A zálogkölesön részleteként is visszafizet-hető.

Ingóságok, drágaságok és áruknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számíttatnak: Fölvételi- s becslési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%. Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%, a kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átiratásakor fizetendők. — Értékpa-píroknál becslési és biztosítási díj nem számítatik.

Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában. Vidékiek posta-utján érintkezhetnek az intézetnél. (40) 12/11 (14-*)

STEIN JÁNOS könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

Erdélyi képes naptár 1868-ik szökő évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

A magyar kir. ministerium, s az erdélyi részek alkotmányos hivatalainak

tiszti névtárával.

Ára 40 kr.

VÁMBÉRY A.

Vándorlásaim és élményeim Persiában.

Ára 3 frt 50 kr.

A forradalom költészete.

Költemények és közlemények az 1848—49-ki szabadságharcz idejéből.

Szerkesztő Aldor Imre. Ára 2 frt.

Pecsovics naptár 1868-ra.

Szerkesztő Ormódi Bertalan. Humoristikus-képes-naptár. Ára 80 kr.

Koronázási emlékkönyv.

Diszes kiállításban, 18 képpel és szöveggel, aranyozott diszkötésben ára 8 frt.

Közönséges kiadás, keménykötésben ára 5 frt.

Kis-népkiadás, keménykötésben 3 frt.

A hány kérdés, annyi felelet,

vagyis

népszerű természettan.

Irta M. D. Lévi Alvarez, francia eredetiből a 25-dik kiadás szerint fordította Deák Farkas. Ára fűzve 60 kr.

!! Uj női-divatczik papirból !!

Stein J. könyv- és papir-kereskedésébe most érkeztek és nagyválasztásban kaphatók:

Női gallérok és kézelők papirból,

melyeken a legfinomabb himzések szebbnél szebb mintákkal családásig vannak utánózva.

Egy rendbelinek ára (kézelők és gallér) 20 kr. melyeket — kissé vigyázva — több napig lehet viselni, egyes darab 8 kr.